

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 219 | Tarih 26 Ağustos – 1 Eylül

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 35 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

28 Ağustos: Türk polisi 11 ilde 20 kişiyi Gülen hareketiyle bağlantılı oldukları iddiasıyla gözaltına aldı.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınmadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

26 Ağustos: Manisa'nın Soma ilçesinde jandarma güçleri, sendikalaştıkları için işten çıkarılmalarına karşı çıkan madencilerin oturma eylemi sırasında aralarında Bağımsız

Maden İşçileri Sendikası Başkanı Gökay Çakır'ın da bulunduğu en az 70 kişiyi gözaltına aldı.

27 Ağustos: Türkiye'de işten çıkarılan CarrefourSA işçileri, işten çıkarılmalarını protesto ederken polis tarafından gözaltına alındı ve bu durum işçi hakları aktivistleri ile kolluk kuvvetleri arasındaki gerilime neden oldu.

29 Ağustos: Gaziantep'te Akcanlar Tekstil işçileri ve BİRTEK-SEN'in kötü çalışma koşulları ve vergi kesintilerini protesto etmek için bir otel önünde yapmayı planladıkları basın açıklamasının yetkililer tarafından engellenmesi üzerine polis müdahale etti ve aralarında BİRTEK-SEN Başkanı Mehmet Türkmen ve Örgütlenme Uzmanı Mazlum Ayciçek'in de bulunduğu 33 kişiyi gözaltına aldı.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

26 Ağustos: Alman devletine ait uluslararası yayın kuruluşu Deutsche Welle (DW), İstanbul bürosu koordinatörü gazeteci Bülent Mumay'ın mahkumiyetini, temyiz mahkemesinin bozma kararını reddetmesinin ardından Türkiye'deki Anayasa Mahkemesi'ne taşıyacak.

27 Ağustos: Bir Türk mahkemesi, aralarında Kürt siyasetçi Ertuğrul Kürkçü ve gazeteci Amberin Zaman gibi önde gelen gazeteci ve siyasetçilerin de bulunduğu 82 kişinin X hesaplarına terör propagandası yaptıkları gerekçesiyle erişim yasağı getirdi.

27 Ağustos: Demirören Haber Ajansı (DHA) muhabiri Zehra Baykal, Yalova'da denize atıldıktan sonra kaybolan iki kişiyle bağlantılı olduğu bildirilen bir grup tarafından fiziksel saldırıya uğradı ve yaralandı.

29 Ağustos: İstanbul'da 16 yaşındaki bir kız çocuğu Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'a hakaret ettiği

iddiasıyla yargılanırken, savcı çocuğun cezalandırılmasını talep etti.

30 Ağustos: Ana muhalefet partisi Cumhuriyet Halk Partisi'nin (CHP) eski lideri Kemal Kılıçdaroğlu, hükümetin muhalefete yönelik baskılarının mağdurlarını savunan açıklamaları nedeniyle "suçu ve suçluyu övmekle" suçlandığı iddianamenin mahkeme tarafından kabul edilmesi üzerine üç yıldan fazla hapis cezasıyla karşı karşıya.

KÜRT AZINLIK

27 Ağustos: Türkiye'nin Karadeniz illerinden Samsun'daki Bafra Cezaevi'nde iki Kürt mahkum Kürtçe şiir yazdıkları gerekçesiyle 11 gün hücre hapsinde tutuldu.

28 Ağustos: İzmir cezaevindeki otuz bir Kürt mahkûm, Kobani direnişini Kürtçe şarkılar ve sloganlarla andıkları için bir ay boyunca telefon ve görüş yasağı aldı.

MÜLTECİLER VE GÖÇMENLER

28 Ağustos: Türkiye'de yaşayan Filistinli bir öğrenci, İsrail ile ticari ilişkileri protesto eden bir eyleme katılmasının ardından sınır dışı edilmekle karşı karşıya kaldı.

28 Ağustos: İstanbul'da bir metro yolculuğu sırasında iki kişinin saç bandı satan Suriyeli bir çocuğa sözlü ve fiziksel saldırıda bulunduğu, bu kişilerden birinin araya girmeye çalışan bir yolcuyla da yüzleştiği ve yolcunun uyuşunu sorguladığı bildirildi.

29 Ağustos: Kısa bir süre önce İzmir Barosu'na üye olan Suriye kökenli avukat Hanan Mouselli Dağır, sosyal medyada ırkçı, ayrımcı ve nefret dolu ifadelerle maruz kaldı.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

29 Ağustos: Batman'daki Beşiri T Tipi Kapalı Cezaevi'nde kalan 72 yaşındaki Mehmet Emin Çam'ın son iki haftadır temel ilaçlarına erişiminin engellendiği bildirildi.

30 Ağustos: Türkiye'deki Gezi Davası mahkumlarından Tayfun Kahraman'ın, tıbbi bakım ve diğer temel haklara erişiminin engellenmesi de dahil olmak üzere, gözaltında kötü muameleye maruz kaldığı ve bu durumun sağlık durumu hakkında endişelere yol açtığı bildirildi.

SINIR ÖTESİ BASKI

27 Ağustos: Ülkenin kuzeyinde Türkiye destekli isyancı grupların kontrolündeki bir bölgede çeşitli medya kuruluşları için çalışan Suriyeli gazeteci Bakr al-Kassem yerel yetkililer tarafından gözaltına alındı.